

er altijd eerst gespeurd naar Geoorde Futen. We vonden spoedig twee paartjes zonder jongen. Pas later zagen we nog een paartje dat één jong verzorgde. Grauwe Ganzen waren er met tientallen. Deze soort is de laatste tien jaar op veel plaatsen, waaronder ook Starrevaart, gaan broeden. Dat geldt ook voor de Nijlgans die hier ook niet meer is weg te denken.

Deze Afrikaanse soort broedt nu vrijwel overal in Nederland. De eerste broedgevallen van ontsnapte vogels vonden plaats in het eind van de jaren zestig bij Wassenaar. Nu we het toch over exoten hebben moeten ook de Rosse Stekelstaarten worden genoemd. We zagen twee mannetjes van deze Amerikaanse soort. Met z'n lichtblauwe snavel, witte wang en typische stekelstaart is deze eend nauwelijks met andere soorten te verwarren.

De derde exoot die we noteerden was een Indische Gans. Het broeden van deze soort in de vrije natuur is van meer recente datum.

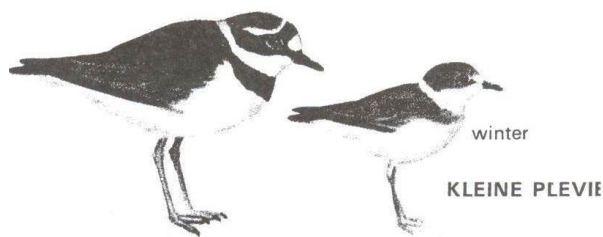
Het oorspronkelijke broedgebied bevindt zich op de Tibetaanse hoogvlakte (ruim 4000 meter!). Deze ganzen overwinteren in India, vandaar de naam.

In juli hebben veel eenden het prachtkleed omgewisseld voor een vrij egaal overgangskleed. Om de juiste soort vast te kunnen stellen moet je dan gaan letten op postuur, onderlinge verhoudingen en gedrag. De volgende soorten werden herkend: Wilde Eend, Krakeend, Slobeend,

Wintertaling, Zomertaling, Kuifeend, Tafeleend en Bergeend.

In begin juli begint de trek van steltlopers op gang te komen. Door de hoge waterstand waren er weinig aantrekkelijke slikjes voor deze vogels. Hoewel de aantallen laag bleven, was het aantal waargenomen soorten toch heel behoorlijk. De volgende steltlopers werden genoteerd:

2 Scholeksters, 4 Kluten, 4 Kleine Plevieren, 3

Kieviten, 1 Tureluur, 2 Oeverlopers, 1 Kemphaan, 1 Grutto en 2 Zwarte Ruiters.

In de avond komen er grote aantallen steltlopers naar de plas om in de ondiepten bij het eilandje te overnachten. De website van de Vogelwerkgroep Vlietland www.xs4all.nl/~sjaak/vwgv/ vermeldde voor de avond van 8 juli zelfs 140 Scholeksters en 700 Grutto's! Wellicht een volgende keer eens een avondexcursie naar deze leuke plek!

Als geen andere plaats leent Noordwijk zich voor een rondje groen. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur te bieden heeft.

dat ooit aan Jan Hoek heeft toebehoord. Als beheerder van het vogelasiel heeft hij daar gegevens over de binnengekomen en weer losgelaten vogels in genoteerd. Het gaat daarbij om vogels die in de jaren 1968 tot en met 1972 in het asiel werden opgenomen. Voor een groot deel zijn dat dieren die door wandelaars op het strand en de duinen werden gevonden en aan Jan's zorgen werden toevertrouwd. Vanzelfsprekend veel zeekoeten als stookolieslachtoffers maar toch ook minder algemene vogels. De absolute topper was de goudlijster die op 3 oktober 1972 in het asiel werd binnengebracht. Het beest was gevonden in de achtertuin van een huis aan de Golfbaan.

Waarschijnlijk was hij daar tegen een ruit gevlogen.

Als ik het mij goed herinner werd er in eerste instantie gedacht aan een grote lijster, pas in een later stadium bleek het de uiterst zeldzame goudlijster te zijn. Helaas heeft het dier het niet gered, na een dag of tien legde hij of zij toch het loodje.

In het mapje zitten veel brieven van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie uit Leiden. Daarin wordt Jan bedankt voor het toezenden van dode vogels. In 1969 schrijft Chris Smeenk in een dergelijke brief dat de strandleeuwerik die hij had ontvangen nog niet eerder was binnen gebracht. Althans in de tijd dat hij in het museum werkte. Ook in, 69 stuurt Jan een grote jager en een kleine alk naar het museum. 't Is erg jammer, dat deze vogels omgekomen zijn, maar het is in elk geval nog een winstpunt, dat ik er nu nog iets mee kan doen', schrijft Smeenk.

In 1970 komt er een papegaaiduiker in het museum binnen. Hiervan schrijft Smeenk dat hij deze vogel slechts zelden aan krijgt. Dit in tegenstelling met de jaren dertig toen deze vogels regelmatig werden binnen gebracht.

Uit zijn aantekeningen over die jaren blijkt dat Jan met de stookpieten weinig succes had.

De vogels worden door hem schoongemaakt met een middeltje dat hij van een fietsenmaker krijgt en daarbij met talkpoeder behandeld. Daarna probeert hij de dieren aan het eten te krijgen.

Zo nodig worden de vogels met gesnipperde vis volgestopt. Uiteindelijk wordt echter maar een enkel dier weer 'na genezing in vrijheid gesteld'. Ook met een spreuw, die op 10 januari 1969 met een beschadigde vleugel wordt binnen gebracht,

loopt het niet goed af. Negen dagen later verdrinkt het beestje jammerlijk in een teil water.

Een gierzwaluw deed het in dat jaar beter. Nadat dit beest uit de lucht in een emmer water was gevallen, koos het en dag later weer het luchtruim. Ook Noorse stormvogels overleven soms de aanraking met olie in zee.

Verskillende exemplaren kunnen in die tijd weer de vrije natuur in. In de maand november van 1969 wordt een vaal stormvogeltje met stookolie bij hotel De Zinger gevonden. Helaas geeft dit vogeltje al snel de 'pijp aan maarten'. Dat zelfde lot onderging ook een rosse franjepoot, die Arie Cramer een paar dagen later op het strand vond.

Een bijzondere gast in het asiel betrof een roerdomp. Het dier werd in 1970 door Jan uit een broeikas op de Willem van den Bergh gehaald en kennelijk door hem vertroeteld. Met als resultaat dat de vogel na enkele maanden op de Nieuwkoopse plassen de vrijheid weer verkreeg. Een raadselvogel is de purperkoet die in februari in het asiel werd opgenomen.

Een vogel die niet of nauwelijks in ons land is waargenomen, dus dat had toch wat sensatie moeten veroorzaken. In een overzichtslijst van alle opgenomen vogels wordt deze purperkoet ook genoemd, maar of het beest is dood gegaan of is gelost is niet te achterhalen. Of betreft het een verschrijving van onze 'geneesheer-directeur'.

We kunnen het hem niet meer vragen. Zo zie je maar wat je allemaal op je rondje groen kunt tegenkomen. Van goudlijsters tot purperkoeten, tussen de 'hemelsmeeuwen' waar je jezelf mee plaagt.

Ook in Italië kun je vogels zien!

Jelle van Dijk

Waar zullen we deze zomer heen gaan? Het antwoord op die vraag wordt bij ons vaak bepaald door de ligging van interessante natuurgebieden. Als de keuze voor een bepaald gebied ook nog gecombineerd kan worden met enkele culturele hoogtepunten, is het reisplan snel gemaakt. Tot nu toe hadden wij Italië altijd een beetje links laten liggen. De kennismaking met dit land was beperkt gebleven tot de alpengebieden (Gran Paradiso, Dolomieten).

Mensen die voor de vogels naar Italië gaan, spreek je eigenlijk nooit en op internet zijn ook al geen boeiende reisverhalen over Italiaanse vogelreisjes

te vinden. Kortom, vogelaars laten Italië gewoon links liggen. In Italië liggen echter ook steden als Milaan, Florence, Siena en Pisa en daar wilden we eigenlijk ook wel eens kijken. We kozen daarom dit jaar duidelijk voor een culturele expeditie. Als we dat zouden kunnen combineren met natuurgebieden zou dat mooi meegenomen zijn. Ter voorbereiding schafte ik me het boekje *Where to watch birds in Italy* aan. Dat is wel een veel dunner boekje dan het lijvige *Where to watch birds in Spain!* Na raadpleging van de Italiaanse gids besloten we zeker langs de Po-delta te gaan. Ook bepaalde delen van de Apennijnen leken interessant.